

گزارش اختصاصی مجله دانشمندان از فراز و فرودهای صنعت ماهواره‌های کشور

به امید مدار «ایران همگام»

حوزه علوم فضایی، از جمله دانش‌های مترقی است که سایر عرصه‌های علمی را هم تحت تأثیر قرار می‌دهد. با وجود این، تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، هیچ تلاشی برای تولید و پرتاب ماهواره صورت نگرفته است. اولین بار در سال ۱۳۷۶، تلاش‌ها برای تولید و پرتاب ماهواره شروع شد. به این ترتیب، در سال ۱۳۸۴ و با پرتاب ماهواره «سینا ۱»، ایران به طور رسمی جزو ۱۰ کشور حاضر در باشگاه فضایی شد. این موفقیت که با وجود تمام تحریم‌ها و کاستی‌ها صورت گرفته است، نتیجه اعتماد به مردانی است که برخی از آنها تا آن روز، ماهواره را از نزدیک ندیده بودند! یادداشت شفاهی زیر حاصل گفت‌وگو با محمد سلیمانی، یکی از فعالان مرکز «متعال» در دولت نهم و وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در دولت دهم است.

را مسائلی کم‌هزینه می‌دانند که به راحتی قابل دریافت است و بنابراین نیازی هم نیست که برای دستیابی به قدرت تولید آن، هزینه‌های تحقیقاتی و تحریم‌های متنوع را به جان خرید. وقتی که می‌توانی با استفاده از خدمات گوگل ارث (google earth) به راحتی تصویر خانه‌ات را پیدا کنی، باور اینکه سازمان‌های کشور مجبور باشند برای خرید تصاویر زمان واقعی و باکیفیت و قابل تحلیل ماهواره‌ای، هزینه‌های دلاری قابل

مکعب‌های زشت خاردار

شاید یکی از دلایلی که موجب می‌شود بسیاری از مردم ایران، نسبت به برنامه فضایی ایران و ماهواره‌های ساخته و پرتاب‌شده ایرانی بی‌تفاوت باشند، حضور همین بشقاب‌های آخرین مدلی است که در بسیاری از خانه‌ها پیدا می‌شود و به آنها می‌گویند ماهواره! البته بسیاری از خدمات آنها در ایران، برخلاف بسیاری دیگر از کشورها، مجانی است. یادم هست که یکی از اساتید مخابرات، نیمه دهه هشتاد، می‌گفت که نوعی از ترانزیستورهای مخابراتی که لازم داریم و در این دستگاه‌های گیرنده خانگی ماهواره استفاده می‌شود، قیمت دانه‌ای‌اش حدود همان دستگاه کامل است! در واقع این دسترسی راحت و ارزان افراد به خدمات ماهواره‌ای، غیر از آن اهداف فرهنگی پشت پرده، یک نتیجه‌اش این است که ماهواره و دستاوردهایش

مریم حنطه‌زاده

پژوهشگر